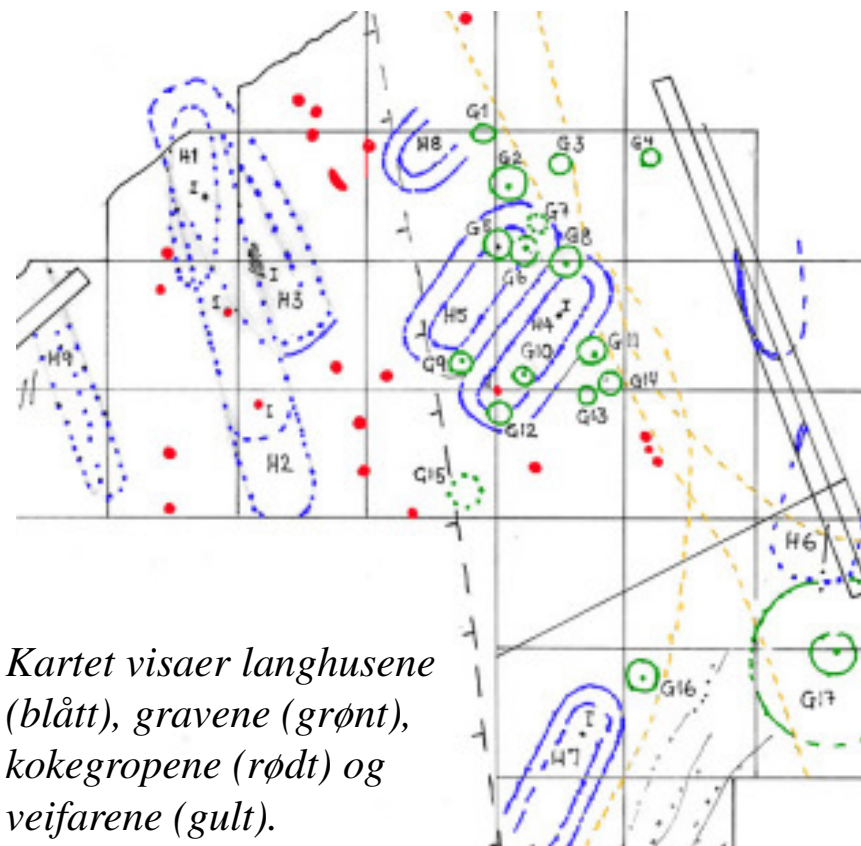


Samlingssted gjennom tusen år

- langhus, gravhauger og kokegroper ved Haug



Deler av ei beltespenne, som er datert til merovingertida, er så langt den mest spennende gjenstanden som er funnet på den store boplassen.



Kartet viser langhusene (blått), gravene (grønt), kokegroperne (rødt) og veifarene (gult).

I august og september 2008 ble det gjennomført arkeologiske undersøkelser på jorden mellom Haug kirke og Eikertun. Det ble skrevet to rapporter, og innholdet var mildt sagt oppsiktsvekkende. Det ble funnet spor etter rundt 10 langhus, 13 gravminner og mer enn 20 kokegroper, samt et par veifar og deler av ei beltespenne fra merovingertida. Funnene kaster nytt lys over Eikers historie fra tiden omkring Kristi fødsel og fram til innførelsen av kristendommen drøyt tusen år seinere.

Arkeologene mener at disse sporene stammer fra en periode på minst tusen år, fra begynnelsen av vår tidsregning og fram mot middelalderen. Det har neppe vært mer enn ett eller to hus samtidig, men etter hvert som de gamle husene ble ødelagt og forsvant, ble det stadig bygd nye. Det kom gravplasser der det hadde stått hus før og hus kan ha blitt plassert oppå gamle kokegroper.

Funn av så mange langhus, graver og kokegroper på ett sted er nesten sensasjonelt - det må regnes som et ganske oppsiktsvekkende funn også i nasjonal sammenheng, ifølge fylkesarkeolog Bernt-Egil Tafjord, som har stått i spissen for undersøkelsene. Alle husene er 10-12 meter brede, men lengden varierer nokså mye - fra 20 meter til over 60 meter - sporene etter det lengste forsvinner inn i skogen, så det vet en foreløpig ikke nøyaktig lengde på.

Hva skjer videre med funnstedet ved Eikertun? For det første er det altså planer om nye utgravninger, slik at det er muligheter for å gjøre enda flere interessante funn. Men uansett hvormye spennende som finnes under bakken, er det lite å se over bakkenivå etter at arkeologene er ferdige med jobben - verken gravhauger eller hustufter er synlige. Rekonstruksjon av et langhus er et prosjekt på mange millioner kroner. Fylkesarkeologen har imidlertid foreslått at omrisset av husene markeres på en eller annen måte og at skoler og barnehaver inviteres dit om vinteren for å rekonstruere husveggene i snø. Det er kanskje en idé som det er verdt å arbeide videre med.

Dessuten er det planer om å sette opp informasjonsskilt på stedet, slik at folk kan lese om det som en gang har vært. Stedet kan kanskje bli utgangspunkt for en vandring i Eikers jernalderhistorie, der en kan gå langs gamle hulveier, besøke jernaldergravfelt og se stedet der Hoen-skatten ble funnet.